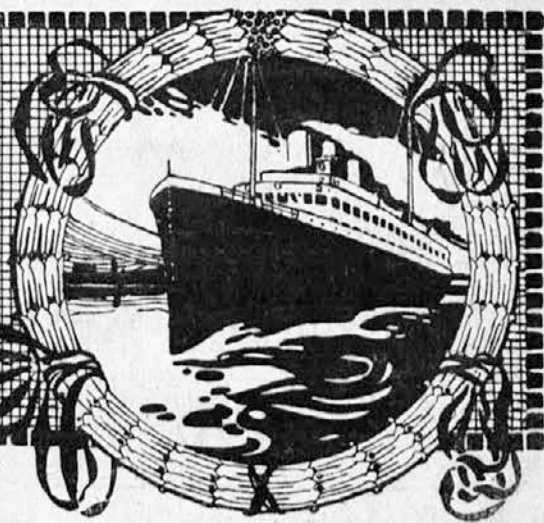

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, obrt, industrijo ter narodno in politično gospodarstvo sploh.

Izhaja vsaki petek, ali če je ta dan praznik, dan preje popoldne z datumom prihodnje sobote. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Gradišče št. 17/1 (pri trgovskem društvu Merkur). — Naslov za dopise: Trgovski list, Ljubljana, poštni predal 148. — Naročnina znaša do konca t. l. K 30 in je plačljiva vnaprej. — Posamezna številka stane K 1.60. — Oglasi se računajo po ceniku. — Ponatis članikov je dovoljen le z navedbo vira. — Plača in foži se v Ljubljani. — Tisk tiskarne Makso Hrovatin v Ljubljani. Štev. rač. pri ček. uradu 11953. Lastnik in izdajatelj Konzorcij Trg. lista. — Odgovorni urednik Franjo Zebal, Ljubljana - Dol. c.

III. letnik.

V Ljubljani, 2. oktobra 1920.

9. številka.

Ne izvažajte nepredelanih poljedelskih pridelkov!

Zdravo gospodarsko načelo zahteva, da se surovine in vsi za nadaljnjo predelavo sposobni pridelki predelavajo na mestu samem ali v bližini, kjer se pridobivajo. Na ta način se s prihranitvijo mnogih prevoznih stroškov in časa doseže pocenitev končnega izdelka. Naravno je, da se mora omenjenega načela zavedati tudi gospodarska politika države in stremeti za tem, da se v njenem ozemlju pridobljene surovine doma predelavajo v večvrstne, svetovne konkurence zmožne izvozne predmete, ki dajejo prebivalstvu več pridobitnih možnosti in dobička kakor preprost izvoz surovin in polysurovin.

Načelo je samoobsebi umljivo in pravzaprav bi se morali čuditi, da je na zadnjem trgovskem shodu g. Fr. Zelenik navajal med nalogami naše gospodarske politike naravno zahtevo industrializacije poljedelskih pridelkov, če bi nas dosedanja izkušnja ne podučila, da bo treba tudi na najpriprostejše narodnogospodarske nauke še nešteto opozoriti one, ki »vodijo« gospodarsko politiko države.

Jugoslavija je agrarna država, kateri preostaja tudi v najslabših letinah zrnja in živine. To sta sicer dovršena proizvodna poljedelstva a v drugem oziru sta surovini za mnogoštevilne industrije, ki je nazivljemo pod skupnim imenom poljedelske industrije. V naši državi so nekatere vrste te industrije že zelo razvite in druge bi se v doglednem času lahko spopolnile, kar omogočajo vsi naravni pogoji. Ali bo država s primernimi sredstvi skušala ohraniti na višku industrijske panoge, ki so že razvite, podpirala razvoj zaostalih in dajala spodbudo za ustanovitev novih, v naši državi še neznanih? Kaj še! Drugod mogoče, pri nas pa ne, kakor vse kaže. Neglede na številne, moderno vrejene mline v Jugoslaviji, se dovoli izvoz zrnja. Veliko se je že pisalo, veliko govorilo, še več zahtevalo, da naj naša država dovoli izvoz le mlinjskih izdelkov, ne pa zrnja. Vse zastoj. Tako je n. pr. sedaj sklenjen kompenzacijski dogovor št. 340/SHS, katerega je podpisal Milivoje Savič, ki je sicer znan kot vnet pospeševatelj naše industrije. V tem dogovoru je določeno za izvoz le zrnje. Ne gre nam v glavo, da je energični Savič podpisal in dovolil vse, kar so zahtevali Avstrijci. Ti so se sklicevali na svoje mlevne določbe itd., ali zahtevali so zrnje le, da bodo imeli njihovi mlini kaj mleti. Avstrijski časopisi so pa pisali, da nočejo mlinjskih izdelkov, ker naši mlini baje niso zanesljivi.

Da je Savič vtaknil v žep taka obrekovanja in se klonil avstrijskim zahtevam, nam je neumljivo.

Torej bomo zopet izvažali zrnje, naši mlinarji naj živijo od davkov, njihovi delavci pa gledajo skoz prste.

Nadalje izvažamo le živo živino. Z živim blagom gredo seveda dragocene kože, katere tako nujno potrebuje naša usnjarska obrt. Uvažamo pa vsakovrstno usnje, čevlje, jermenje itd. Velike vrednosti izgubimo pri tem izvozu vsled kaliranja in pogina, trošimo po nepotrebnem premog, ker v vagonih za 10.000 kg se vtovori komaj 3 do 5000 kg živega blaga.

Res je, da se izvoz svežega in zmrazjenega blaga ne da čez noč organizirati, ni mogoče takoj napraviti hladilnic in nabaviti vagonov s hladilnimi pripravami, ali od prevrata do danes bi se že lahko kaj storilo in vsaj s primernim diferenciranjem carine in pametnimi ukrepi spodbujala zasebna podjetnost in varovala resnična korist države. Izvoz pitanih svinj, živih, bi se naj na vsak način onemogočil, ker imamo v naši državi precej manjših in velikih tovarn za mesne izdelke. Vse to se do sedaj ni vpoštevalo.

Teško je, tako gospodarsko politiko primerno označiti, ker ne poznamo zanjo dovolj krepkega izraza. Teško je tudi uganiti, če je privedla »voditelje« naše gospodarske politike do omenjenih ukrepov kaka posebna nam nerazumljiva misel, ali samo tista pamet, ki je zadovoljna s tem, kar dasta Bog in zemlja, ter z božjimi in zemskimi darovi kvečjemu malo pošpekulira. Sicer pa so ta ugibanja popolnoma brez pomena.

Važnejše je naše prepričanje, da po ti poti ne more in ne sme iti dolgo. Še važnejše je spoznanje, da se moramo potruditi in spraviti našo gospodarsko politiko v pravi tir. Kakšna sredstva naj se za doseg tega cilja izberejo, je odvisno od sporazuma prizadetih in prizadeti so v tem slučaju vsi, kmet in konzument, industrijec in trgovec. Odpraviti moramo tisto absolutistično dekretiranje, tisto svojeglavno postopanje raznih ministrov, kar smo do sedaj skoro brez protesta prenašali.

Konečno še moramo vprašati, kaj je z izvozom tistega blaga, katerega bi naj izvažala središnja zadruga. Ta je na veliko srečo izdahnila že prej, predno je prav zagledala luč sveta. In vendar so za njo že delali razni špekulantje kupčije, dvignili cene poljedelskim pridelkom in s tem podražili naše življenje. Sedaj pa je vse potihnilo, pač pa poročajo časopisi, da se razni elementi, posebno beograjski, ki se niso nikdar pečali z žitno trgovino, pehajo sedaj za zrnjem in navijajo cene. Ker moramo vsi državljani plačevati davke, tedaj hočemo tudi vedeti, kakšno čorbo so ministri skuhal in kaj je sedaj v veljavi. Tako pa dela dobičke le ožji krog v bližini ministrov, drugi pa, ki smo daleko, počivamo tembolj, ker so tako grozno podražili železnice, da ne moremo več konkurirati, in delajo sedaj kupčije le tisti, ki spravljajo blago po vodi. Dozdeva se nam, da je vse delovanje naših strankarskih politikarjev naperjeno na to, da bi se čimprej bratje med seboj sprli in skregali. Le tako si moremo razlagati razne naredbe.

Pridite vsi

ki se zanimate za koristi trgovskega stanu, na občni zbor Konzorcija Trg. lista!

Pred revizijo uvozne carinske tarife.

Ministrstvo trgovine in industrije je začelo pripravljati gradivo za revizijo uvozne carinske tarife. Znano je, da je ministrstvo že lansko leto razposlalo nad dvesto okrožnic različnim podjetjem, tvrdkam in korporacijam v izjavo, da pa je na obširna in izčrpna vprašanja prejelo le malo in to po večini površnih odgovorov, brez pozitivnih dat. Enako znano je dejstvo, da je bivša srbska carinska tarifa, katere je že od 21. marca 1919 razširjena na celo kraljevino, za naše razmere nepriljavna in da bi se jo ne bilo smelo upeljati kar čez noč in brez vsake revizije. Res je, da je takrat potrebovala država novih virov dohodkov in ni mogla z upostavitvijo carinske meje več odlašati. Toda od lani do letos so se ravno pri uvoznih predmetih cene močno spremenile. Posledice vojnega gospodarstva so se pokazale v vsej strahoti. Pomagala pa je k temu še gospodarska politika dveh let našega ujedinjenja. Konečni efekt pa je bil, da je poplaval naše ozemlje val neznosne druginje, ki je zrevoltiral vse stanovce.

Trgovstvo Slovenije si je opetovano in posebno na vseslovenskem trgovskem shodu stavilo med mnogimi drugimi zahtevami nalogo delovati na to, da se uvozna carinska tarifa revidira. Zamišljeno je bilo to takrat na ta način, da se pretirano visoke postavke reducirajo in spravijo v sklad s sedanjo fakturno vrednostjo carinskih predmetov. Visoka agio-doklada, katero moramo plačevati pri carini in ki se je od lanskega leta zvišala od 320% polagoma na 700%, je neenakomerno podraževala blago. Nastale so groteskne diference, da se je moralo za nekatere predmete plačati nad 100% ali celo 200% fakturne vrednosti uvozne carine, medtem ko se je za nekatere druge predmete, kateri so se med vojno mnogo bolj podražili, plačalo le po 5—15% vrednosti uvozne carine.

Posledica teh neenotnosti je bila, da so začele nekatere stroke trgovine popolnoma stagnirati, ker je bil njih uvoz obremenjen z direktno prohibitivno carino. Še bolj neugodno se je položaj skomplciriral za gotove stroke, ko je bila marca meseca izdana prepoved uvoza raznovrstnega blaga. Ta prepoved, ki je imela brezdvomno dober finančni namen, popraviti stanje naše valute, ni dosegla svojega namena, pač pa je galanterijsko, kolonijalno, stekleno, manufakturno, tekstilno in modno stroko spravila v težak položaj. Visoka carina na blago ki ga ne izdelujemo v lastni državi, ali pa ne v zadostni množini, je imela sicer nekoliko značaj vzgojevalne carine, ki nas je silila k temu,

da se pri nas stvorijo nove stroke obrtov, da se začne delati na snovanju novih industrij, za katere so bili dani zadostni predpogoji. Priznati moramo, da se je v Sloveniji tekom enega leta razvila pod zaščito visokih carin konfekcijska stroka, ki poprej ni mogla z dunajsko in prosiško konkurirati, da se je začelo organizirati pletarstvo, keramika, steklarska, tekstilna in konzervna industrija v tovarniškem obsegu. Vse to je bil šele začetek, ker obrt in industrija nista mogla vsled nerednih prometnih razmer izkoristiti v polnem obsegu ugodnosti naredbe z dne 26. septembra 1919, št. 17.392, ki jim je nudila carine prost uvoz za stroje, surovine in polizdelke ter obratna sredstva za njihova podjetja. Na drugi strani pa se je kmalu pokazala zopet nova situacija. Vsled vedno rastočih mezdnih zahtev delavstva in visokih transportnih stroškov ter dragega premoga so prišle posamezne industrije v prekeren položaj, da niso mogle več konkurirati proti inozemskim industrijam. Tu omenjam samo papirno in milarsko industrijo, ki že mesece odločno zahtevajo povišanje uvozne carine za te izdelke. Tudi finančni zakon predvideva samo povišanje uvozne carine. V čl. 176 je vlada pooblaščen, da v slučaju neobhodne potrebe in po dovoljnem proučevanju interesov in potreb pokrajini sme povišati minimalne carinske postavke procentualno od 50 do 100% proti sedanjim postavkam in za 100 do 200% pa maksimalne postavke. Ker pri sedanjem gospodarstvu država vedno potrebuje denarja, se lahko vsak moment posluži tega pooblastila.

Iz teh kratko naznačenih momentov je precej jasno, da se interesi industrije, obrtništva in trgovstva ter konzumenta v pogledu revizije carinske tarife križajo, da se križajo celo interesi dveh sorodnih industrij, kakor na primer usnjarske in čevljarke. Nikakor se ne skladamo z vladno namero, da se uvozna carina pavšalno poviša, mi pričakujemo od revizije korekture in znižanja večine že itak pretiranih postavk.

Gotovo je, da so gospodarske razmere danes še premalo stabilizirane, da bi ta revizija mogla biti definitivna. Njena naloga bo le, da odstrani najbolj kričeča nesoglasja carinskega obdavčenja, ki so se v teku časa pojavila ter da se vnovič da zdrava zaščita domači industriji, stvari možnost razvoja novim panogam industrije in obrtov, ki pri nas dosedaj niso bili razviti, pri tem pa ne da monopola posameznim podjetjem, marveč dopusti še vedno dovolj razmaha zdravi konkurenci in štiti tako interese konzumenta.

Vprašanje carinske politike je vsled tega za celokupno narodno gospodarstvo odločilno. Slovenci v bivši Avstriji nismo aktivno in v širših krogih sodelovali v teh vprašanjih, vendar nam po poldrugoletni izkušnji to ni več novo. Za Slovenijo je postalo carinsko vprašanje radi naše eksponirane zemljepisne lege življensko vprašanje; ca-

začela Avstrija dovoljevati pred-ujme na pogodbene kontingente. Po odpovedi kompenzacijske pogodbe z Avstrijo v aprilu, je nastala v naših trgovskih krogih nejasnost in v meseca junija začel Warenverkehrs-bureau radodarno izdajati izvozna dovoljenja, ni nikdo mogel razumeti te naenkratne izpremembe. Sedaj so že štiri meseci pretekli, odkar prihajajo na našo mejo avstrijske fakture s štampiljo »Kontingentvertrag mit dem Königreiche SHS«. Warenverkehrs-bureau vodi sam in edin evidenco kontingentov brez vsake kontrole na naši strani. Iz izkušnje, ki jo imamo z Avstriji, vemo, da bodo sedaj enega lepega dne po objavi pogodbe kratkoma proglasili nekatere predmete za izžrpane. Fakt je, da se podružnica W. V. B. v Ljubljani izgovarja, da nima nobenih podatkov, koliko je od posameznih kontingentov na račun predujmov že oddanega.

Tekom štirih mesecev je bila ta pogodba tajnost, katero so smeli in mogli izkoristiti samo oni krogi, ki so imeli z trgovskim ministerstvom dobre stike; niti trgovskih zbornic niti drugih gospodarskih korporacij ni trgovsko ministerstvo pritegnilo k predposvetovanju o sklepanju pogodbe niti ni pozneje smatralo za primerno obvestiti jih.

Interesantno je tudi, da ekonomsko-finančni komite sklepa neprestano o osiguranju valute in izvoznem kontingentu, ne da bi se v njegovih komunikacijah priznala javnosti resnica, da je generalni inspektorat ministerstva financ na intervencijo avstrijskega Generalwirtschaftskommissariata für SHS v Beogradu dovolil, da izvozijo Avstriji od splošnega pšeničnega kontingenta 15.000 vagonov, brez osiguranja valute 5000 vagonov. Na podlagi § 8. pogodbe kupujejo Avstriji za svoje krone dinarje in zanje že cele mesece tvorijo v Bački in Banatu žito na šlepe za Dunaj. Ves žitni promet gre to pot po Donavi, kjer ni nobenih prometnih zaprek. Situacija, ki jo je povzročila s svojimi komisijonarji avstrijska Einfuhr-gesellschaft für Getreide, Futtermittel und Saaten GmbH. v Bački je znana. Pšenica se je od 7 popela na 8'80 kron s še vedno rastočo tendenco. Medtem pa blaga sploh dobiti ni. Tako ekonomskofinančni komite vodi za nos celo javnost; pšenico oddaja Avstrijem in Čehom brez valute, medtem ko je do nedavno zahteval od nas celo za sadje zdravo valuto.

Med uvozne minimalne kontingente iz Avstrije k nam so uvrstili tudi predmete, katerih uvoz je na podlagi naredbe z dne 23. marca t. l. prepovedan. Sem spadajo pod postavko 48. papirni izdelki za 30 milijonov kron, 59. voščeno platno za 2 miliona avstrijskih kron, 89. spojilni material za 12 milijonov, 92. in 93. furnirji in žaluzije za 2 oziroma 5 milijonov kron. Ne moremo razumeti, da se je za 50 milijonov kron blaga sprejelo v kontingente, ko je splošno znano, da je uvoz prepovedan.

V splošnem je naša industrija pri tej pogodbi zelo slabo odrezala. Ne dobi nobenih surovin in le neznatne količine obratnih sredstev. Za večino dobav je treba protikompenzacij v premožu in surovinah. Pogodba ne določa odkod naj se dobavi premog, za katerega bo sedaj v zimski sezoni veliko pomanjkanje. Protikompenzacijske predmete je treba dobaviti brez izvozne carine. Na ta način je zopet prelomljen princip izvoznocarinske naredbe, da se mora za vsak izvažan predmet plačati carina. Večine v uvoznem kontingentu navedenih predmetov Avstrija nima in si jih mora šele od drugod nabaviti. S tem dobiva Avstrija privilegij trgovskega posredovalca med nami in Nemčijo, Poljsko in Češko.

Glede carine ne obsega pogodba nobenih določb in je sklepati, da ostane še nadalje v prometu z Avstrijo maksimalna uvozna carina v veljavi. Vzajemni denarni promet se vrši izključno za valute obeh pogodbenih držav, in sicer v prostem prometu.

Pogodba je kratkodobna in sme trajati najdalje do 30. junija

1921. leta, torej do prihodnje žetve. Sme se pa počenši z novim letom vsak mesec odpovedati. Med izvoznimi kontingenti naše poljedelce in industrijo v Sloveniji interesira predvsem kontingent krompirja 5000 vagonov in fižola 500 vagonov, izvoz zajčjih kož 10 vagonov, strojljni ekstrakt 300 vagonov, karbid 100 vagonov, vinski kamen 50 vagonov, svinec 30 vagonov, cinkova pločevina 3 vagoni in za 100.000 dinarjev elektrodov. Ostale surovine bo dobavila po večini Bosna in Srbija, deloma le Vojvodina in Srem. Od teh surovin dobimo po pogodbi le neznaten del v predelanem stanju nazaj, večina ostane Avstriji k prosti dispoziciji.

Kakor smo uvodoma omenili, s pogodbo ne moremo biti zadovoljni, posebno pa ne s postopanjem ministerstva trgovine in financ, ki je pustilo pasti zahtevo po odpravitvi zapore naših učinkov na Dunaju, dovolilo v pogodbi toliko izjem proti splošnim naredbam in se spustilo v predujme tako, da sedaj glede kontingentov nikdo v Beogradu ne ve, pri čem da smo. Tudi se je objavilo to pogoobo, predno so Avstriji pristali na to, da se prizna in povrne kurzna diferenca na lanskoletno septembersko kompenzacijsko pogodbo za dobo od 10. oktobra 1919 do 17. januarja 1920, ki znaša samo za Slovenijo skoraj 10 milijonov. Po kontingentni pogodbi so kljub vsem določbam o prostem vzajemnem prometu vendarle avstr. centrale z W. V. B. na čelu gospodarji situacije.

Skraini čas bi bil, da postane snujoča se naša trgovska agencija na Dunaju protiutež avstrijskim centralam in braniteljka interesov našega trgovstva v Avstriji.

a) Izvozni kontingent.

25. avgusta je podpisal Milivoj M. Savič kot pooblaščenec naše države pogodbo z Avstrijo, glasom katere mora naša država dobaviti Avstriji nastopne kontingente:

§ 1. odstavek A) navaja za nujno dobavo a) pšenice 1500 vagonov in b) koruze 4000 vagonov. V točki 2. je navedeno: a) pšenice 5000 vagonov, b) koruze 11.000 vagonov, c) ječmena 1000 vagonov.

Pod B) so navedeni sledeči predmeti: 1. a) 8000 pitanih svinj živih in b) 8000 pitanih svinj zaklanih; 2. a) fižola 500 vagonov, b) poznega krompirja 5000 vagonov.

Na ta račun je prodal Ninčič in podpisal sklepno pismo že 9. junija t. l. za 15.000 ton pšenice in 40.000 ton koruze; v tem sklepnem pismu cena ni določena. (Priloga 1.)

Priloga 3. k zgoraj omenjeni pogodbi navaja izvozne kontingente iz Jugoslavije. Ti so:

I. tekstilne surovine: konoplje 200 vagonov; II. rezbarskega lesa: črešnjevca in višnjevca, ebenovine 50 vagonov; III. krtačni in pletarski material: riževe slame 10 vagonov, riževih metel 20 vagonov, vrbovega šibja 8 vagonov, slamnatih kit 2000 kg; IV. kože: kunčjih in zajčjih 10 vagonov; V. strojila: hrastovega in kostanjovega lesnega ekstrakta 300 vagonov; VI. kemikalij: a) ogljarski produkti: metylovo kislino apno 100 vagonov, surovega metholovega kisa 10 vagonov, acetona 10 vagonov, formaldekyda 5 vagonov, methalkohola 20 vagonov, katrana 10 vagonov; b) drugih kemikalij: žveplene kršča 600 vagonov, karbida 100 vagonov, žveplene kisline 30 vagonov, solne kisline 20 vagonov, vinskega kamna 50 vagonov, trichlor-athylena in trichlorathana 5 vagonov; VII. kovin in kovinskih izdelkov: svinca v kladah 30 vagonov, kalcinirane glinice 100 vagonov, cinkove pločevine 3 vagoni, kovanih žebeljev 18 vagonov, vlečene železne žice 6 vagonov; VIII. lesa in lesnega oglja: hrastovine, jesenovine, bukovine, gabrovine, jagnedine 500 vagonov, lesa za kurivo 3000 vagonov, lesnega oglja 1500 vagonov; IX. razno blago: čebelnega voska 3 vagoni, barvni les sumach, viset 10 vagonov, opium in zdravilna zelišča za 3 milijone dinarjev, cementa 1000 vagonov, elektrod za 100.000 dinarjev.

Prihodnjič pričemo kontingente, katere mora po ti pogodbi dobaviti Avstrija Jugoslaviji.

Špecerijska in delikatesna trgovina na debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv. Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam, likerjev, mineralnih vod.

13, 20—9

Semena za preprodajalce priporoča

SEVER & KOMP.
LJUBLJANA.

Kupujemo deteljno, repno, korenjevo in travno seme, suhe gobe ter vse v našo stroko spadajoče predmete.

14, 20—7

DROGERIJA
PARFUMERIJA
I. C. KOTAR
LJUBLJANA
WOLFOVA UL. 3.

Kdor potrebuje

Železo, različno orodje in okovje, cement, traverze, ploščevine in sploh železnino, naj se obrne zaupno na trdko

Zalta & Žilič

trgovina na drobno in debelo 97, 3—1

v Ljubljani

Gospodsvetska cesta 10 (Marije Terezije cesta.)

Na debele.

Fr. Zebal

Rudnik—Ljubljana

Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporoča

petrolej v lesenih sodih sveče, sol, riž, sladkor v kockah in kristal.

□ □

Kupujem po najvišjih dnevnih cenah in v vsaki množini

fižol. **Zahtevajte ponudbe!**

82, 15—3

Foto-manufaktura

75, 10—4

80, 20—5

ADRIA
VANILIN-SEČER
PRAŠAK ZA PECIVO
ČAJ ADRIA PROIZVODI LJUBLJANA TELEF. 405.

Tovarna lesnih izdelkov Vido Bratovž & Co.

Zg. Gameljni nad Ljubljano

ima vedno v zalogi 77, 4—4

politirane stole iz trdega lesa

Vprašanja je staviti na: Vido Bratovž & Co., Ljubljana, Sodna ulica št. 11. Telefon 461 interurban.

Naslov brzojavk: Gameljnd, Ljubljana.

Posteljine vložke

z mrežo iz jeklene pobakrene žice, izdelek domače tovarne, ima v zalogi zastopnica, tvrdka

Zalta & Žilič

Ljubljana, Gospodsvetska cesta.

Tovarna slaščic
Jos. Šumi nasl. D. & E. Hribar
Ljubljana, Gradišče št. 9.

Priporoča zopet raznovrstne sladkorne izdelke na drobno in debelo. Kandite, prvovrstno suho blago, čokoladne in desertne bonbone, pristni malinovec in marmelade. Cene zmerne. Postrežba točna. Poštne pošiljkatve začasno izključujemo, ker primanjkuje zabojev. 97, 3—1

IVAN JAX IN SIN
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 15.

Šivalni stroji in stroji za pletenje

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.

Ustanovljena leta 1867.

Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“

Caniki zastoj in franko. Zato so znane cene!

Kolesa

iz prvih tovarov. • Dürkop, Styria Waffrad. 99, 15—1

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni naslov: Balkansped.

6, 52-9

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zaccarinjenja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištenimi vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirom južne železnice.**== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==****TONE MALGAJ**stavbeni, pohišten peskar
in ličar 16, 52-6

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Na prodaj so:

2 lepi elegantni stekleni steniprimerni za pisarne, gostilne ali kavarne,
približno 36 m² obsegajoči, 88, 3-3**2 krilne železne vrata in****1 blagajna** tip »Nacional«. Istotam se
želi kupiti 1 sofa (garnitūra
Club) in 2 fotela. — Pojasnila daje

Feliks Urbanc, Ljubljana.

Priroden malinovec s sladkorjemin ekstrakte za umetne
soke nudi po najnižjih
dnevnik cenah tvrdka

Srečko Potnik, Ljubljana

Metelkova ulica št. 13.

LENASI & GERKMAN

Ljubljana

Stritarjeva ul. 4 — Lingarjeva ul. 2

Trgovina s suknenim, modnim
in manufakturnim blagom.

Na debelo. 61, 20-7 Na drobno.

Gospodarska pisarna D^r. IVAN ČERNE

(protok. tvrdka febr. 1919)

izvršuje trgovske pogodbe, ustano-
vitev novih družb in premembe ob-
stoječih, izposluje kredite, opravlja
cenitve, zaključuje bilance, izpeljuje
trgovske poravnave in posreduje v
vseh premoženjskih zadevah. —
Sprejema naročila za Jugoslovski
kompas, kojega I. zvezek (trgovski
del) je ravno izšel. Cena v pol-
platno vezani knjigi, 1400 strani
stane K 400.—. Obsega preko
50.000 trgovskih tvrdk cele države.

96, 2-2

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, Telefon 37.

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki na debelo.Brzjavi: Tonejc Maribor. — Telefon št. 68. — Čekovni račun št. 11.668.
Tekoči račun pri Ljubljanski kreditni banki v Mariboru.

UVOZ. — IZVOZ.

IZVOZJAJC.

Društvo lesnih trgovcev
dravske doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupi in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-9**Fr. Stupica, Ljubljana**Gospodarska cesta 1
priporoča svojo zalogo
železnine, poljedelskih
strojev in železnih
blagajn na debelo.

17, 24-9

Zveza slovenskih trgovcev v Celjuima na zalogi od vlade dodeljene stvari
in sicer: sladkor, sol, petrolej; vžigalice
navadne in Ciril Metodove. Naročila
naj se naslovijo direkto na »Zvezo«.Telefon št. 135. Brzjavi: Kreditno blago.
5 b), 25-5**Jadranska montanska
družba, d. z. o. z. Ljubljana**

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavi 'Montana'.

Import. — Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko. 65, 26-9Vsem trgovskim tvrdkam,
družbam in korporacijam
se priporoča za vse vrste
tiskovin**TISKARNA „SAVA“**

v Kranju.

86, 15-3

67, 50-6

**A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠT. 10.**Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Ant. Krisper
Coloniale
Ljubljana.

55, 52-9

„SVETLA“

elektrotehniško podjetje

JANKO POGAČAR

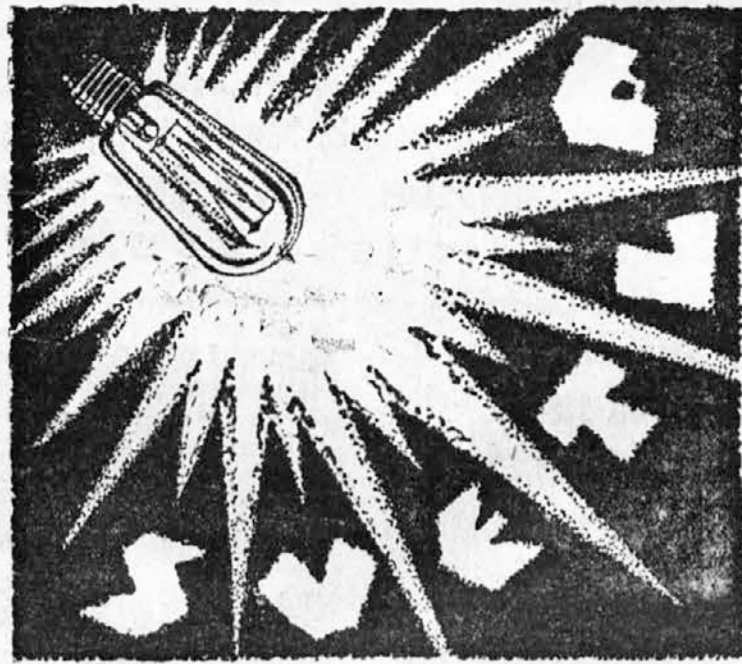
Lovro Effenberger & Cie.

Centrala LJUBLJANA

Najboljša izvedba. - Takojšnja odprema.
Najnižje cene. - Ponudbe in pojasnila na
željo vsaki čas brezplačno na razpolago.

Podružnica v ZAGREBU

Frankopanska ulica št. 2.

Instalira: popolne elektrarne, prekozemne cen-pokrajinah, naprave za vsakovrstno industrijo, razsvetljavo javnih in privatnih poslopij, tovarn, gledališč, bank, hotelov itd., posamezne naprave za normalne in specialne svrhe, telefonske, telegrafске in signalne naprave itd.

Dobavi: motore, diname, pretvoritelje (Umformer), generatorje za motore, ventilatorje, električne kurilne in kuhalne aparate za domačo, obrtniško in medicinsko uporabo, merilne aparate, števec, inštalacijski in vodilni material vsake vrste, ročne svetilke, armature, svetlobna telesa, žarnice vseh vrst, vsakovrstni material za slabi tok, akumulatore, žepne baterije, ovoje itd.

Izdeluje: moderna telesa za razsvetljavo, namizne stojne svetilke, stropne svetilke, lestence, vsakovrstne svilene senčnike po lastnih umetniških osnutkih, izdeluje naročila natančno tudi po zaželenih predpisih ali vposlanih skicah. 70, 20-3

Specijalitete: novi patentirani „Sona“-zvonci brez transformatorja, nikalih nadaljnjih stroškov za oskrb zvonca, navadno priklopljenje zvonca brez truda na vsako obstoječo svetlobno napeljavo, nova patentirana autohupa „Sonavox“, patentirani držaji za senčnike „Sona“ brez vijakov.

Prosimo, da blagovolite naslavljati svoje dopise in naročbe edinole na: „Godarska zadruga za selško dolino na Češnjici“, pošta Železniki.

Računske zneske nakazujte s čekovno položnico. 90, 3-2

J. KOPAČ, svečarna
Ljubljana, Celovška cesta 90.
Priporoča voščene sveče, zvitke, sveče za hišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20-8

čebelni vosek, suhe satine, kapljine po najvišji dnevni ceni.

Garantirano sveži
! dunajski kvas !

razpošilja po ceni 93, 2-2

Franjo Lipoša, Maribor

Gosposka ulica št. 58.

Moško in žensko perilo, predpasnike in delavske hlače izdeluje in razpošilja najceneje izdelovalnica perila

R. Stermecki,
Celje.

Naročite vzorčni zavoj 12 komadov. Izdelava zelo natančna! Cene posebno nizke!

Oprava za pisarne

registrature, pisalne mize, fotelji v lepi izbiri.

Vabimo na ogled!

10, 20-7

IVAN JELAČIN

Ljubljana
veletrgovina
s špecerijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba!

2, 50-9

Underwood

najboljši ameriški pisalni stroj sedanosti.

Opalograph

razmnoževalni aparat,

razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-8

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Moderno vrejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20,000.000 K. — Rezerve okrog 6,000.000 K.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Sprejema: vloge na knjižice in na tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: devize, valute, efekte itd.

Eskontira: menice, terjatve, fakture.

Daje: kredite in predujme na blago, efekte itd.

Izdaja: akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Pospešuje: trgovino, industrijo ter uvoz in izvoz.

Brzjavni naslov: Eskomptna. Interurb. tel. št. 146.

50, 20-8

Veletrgovina manufakturnega blaga

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

Dobiva ponajveč iz Anglije v velikih množinah raznovrstno volneno, modno in perilno blago.